

INSULAE
PROMONTORII
VIRIDIS.

Hispanis
ISSAS DE CABO VERDE.
Belgis
DE SOUTE EYLANDEN.

Milliaria Hispanica.
Milliaria Germanica.

Inf. de S. Antonio

I. de S. Vincente

I. de S. Lucia

Inf. de S. Nicolao

Inf. do Sal

Inf. de Bona villa

Inf. do Mayo

Inf. de S. Jago

I. del Fuogo

I. de Brava

Zuid west hoek

Grande Lagoa

I. Ronde

I. Chaga

Alcova de S. S. Maria

Noordt Zy

Zuidt Zy

cobi insulam exiguo tempore equitatum trium millium posse in campum educere; cui numero si peditatus proportione servata respondeat, non contemnendus hinc existat exercitus. Constat autem Hollandos Maji ab insula solventes, à qua noctis unius itinere Praija distat, non semel diripiisse hoc oppidum; oppidumque S. Iacobi fuisse à F. Draco anno 1585 captum atque incensum. At deinceps hæc loca fortassis contra vim atque incursions fuerint munita.

Religio.

Non aliam insulani, mancipiis quibusdam exceptis, quam Catholicam religionem sequuntur. Verum crassa in plerisque divinarum rerum ignorantia est, idque defectu docentium. Hispaniæ ab rege an. 1604 missi Religiosi quidam, tam Praijæ quam in S. Iacobi oppido multum docendo profecerunt, in incolis noctem ignorantia illuminantes. At veneficorum & divinatorum multitu-

do, quos *Tabacutios* appellant, progressus in divinarum cognitione rerum hac ratione retardavit: persuadebant illi ægrotis moribundisque, arrodi ab aliis veneficis corpora eorum, torquerique animos; malo autem isti remedium esse in promptu, si se curandos tradere vellent. Efficaci persuasione inducta gens misera, primo morbi accessu *Tabacutios* vocabat, qui ægrotantibus applicabant remedia quæ diabolus, palam sæpe locutus, suggererat. Ista sanandi ratio non Barbaros solum, sed etiam Lusitanorum quosdam in errorem induxit; quem deinde PP. Societatis IESV paulatim sustulerunt; abrogaruntque morem quoque baptizandi simul trecentos aut septingentos Æthiopes, in Guinea prius coemptos. Ceterum præest his insulis Episcopus, ab Vlyssipponensi Archiepiscopo dependens, cujus sedes est in S. Iacobi oppido.

I N.

3721

tanquam exili sui loco circumscriptos, destitutosque aut caprarum pastioni, aut venationi; quibus angusta erant mapalia, contra solis æstum, ac pluvias tantum defensa.

Qui circumfudet has insulas aër, si generaliter loquendum sit, noxius est, commorantes aut febrim ardente, aut dysenteria morbo lacessens.

Desertas eas Lusitani reperere; at hodie culta pleraque, oriza, milio, frumento Turcico, quod præcipuum insulani est alimentum, malis aureis, limoniis, citreisque, cucumeribus, bananis, ygnanis, batialis, aliisque fructibus abundant. Singuli menses præstantium feraces melonum existunt. Nec saccharifera arundines defunt, aut palmæ Indicæ cocorum genitrices: gossypium quoque, ac mala granata ficusque omnis generis inveniunt.

Vinearum arborumque frequentia hic est, quæ duplicem in anno vindemiam mensemque patiuntur.

Animalia.

Insulani domesticorum animalium, majorum minorumque numerosi sunt greges; caprarum vero copia tanta, ut incredibilis memoratu esse videatur. Causat hanc ipsa horum animalium fecunditas, quæ singulis quatuor mensibus ternario aut quaternario numero gignunt. Sunt autem pullorum caprinorum carnes sapidissimæ, quod matres eorum marinam potent. Videas hic etiam frequentes gallinas gallosque Indicos, perdicæ, ficedulas, alaudas ac certum avium genus, Lusitanis *Flamencos* appellatum, cui plumæ candidæ sunt, alæ colore sanguineo, moles vero corporis cygnum adæquans. Præter gallinas Indicas, gallinarum vulgare genus reperies, pavones, ardeas, turturesque.

Sal.

At præcipuus insulani quæstus ex sale est, quo omnes abundant, quibusdam haud alia re laudatis, ut Salis Bonique visus insulæ.

Sed nunc singularum nobis explicanda qualitas est.

Qualitas insule S. Iacobi.

Insula igitur S. Iacobi aspera quidem ac montana est, pluribusque in locis vidua arboribus; at valles habet eximie fertiles cultasque; singuli menses hic suos ferunt melones saporis gratissimi, ac ceterorum fructuum foelix proventus est, in primisque sacchari. Carnes habet omnis generis, quas inter frequentior gallina, aut simile avium genus occurret: equos haud exiguo numero. Insalubre ejus cœlum est, maxime apud S. Thomæ oppidum, ob loci naturam, quod tamen apud Prayam oppidum, meliori positum loco, salubrius existit.

Insule Salis.

Salis insula ob sterilitatem soli deserta est, nec præter equorum silvestrium ingentem numerum, aliud genus animalium nutrit. Ceterum cum insula hæc situ sit depressiore, vel leviter intumescente mari, aqua ad humiliora ejus loca pertingit, quæ, sole directis hanc insulam radiis feriente, transformatur in salem.

Insule Maji.

Maji insula prorsus sabulosa, aut lapidosa potius, tam frequens est capris, ut sæpe millenæ oberrent. Plurimi ibidem equi silvestres, asini, boves, simiæ, anseres silvestres colore rubro, grues, ciconiæ nostris persimiles, ingens minorum avium albarum copia, quæ nidos struunt in rupium cavernis, quibusque pedes latiores sunt

Africa.

brevioresque, rostrum longius, tergum colore cinereo, caudæque extrema gracilia, sed ad unam porrecta longitudinem. Hollandi varia juxta hanc insulam pitium genera cepere, quorum aliis color flavus erat maculis nigris distinctus, alii carpionibus, lucii alii similes videbantur. Salis magna ibidem copia est, qui in stagno quodam pari in longitudinem latitudinemque spatio diffuso coalescit. Plurima hic arbor specie sua silvestrem ad ficum accedens, tum ea, quæ cocos producit. Julio, Augusto & Septembri mensibus imbres continui hic cadunt, reliquis anni temporibus omnino siccis.

Fogo insula vitifera est; at Bravo insula salis carnibus abundat. Vicinum his insulis mare *Sargasso* indigetant, quod superficie ejus herbæ obsideant abscondantque, unde difficilior navigatio existit. Herba ista *Sargasso* Lusitanis vocatur, quod istius nominis herbæ persimilis existat. Ceterum & petroselino marino est conformis, nisi quod & flaviore colore sit, & grana quædam in vertice producat, quibus neque sapor est, neque ulla substantia. Mirum alicui videri debet, herbam isto in loco nasci, qui ab insulis remotior, à continenti quoque leucis minimum abest quadraginta. Nonnulli eas imputant è mari existere; quorum aliena est à veritate opinio, cum hoc loco inexplorata maris profunditas sit. Ex India navigantes, herbosum hunc in mari tractum declinant, propius accedentes ad littus, à quo longius is abest. At reduces virescens hoc mare transeant necesse est, lente progressuri, nisi potentiore vento provehantur.

Insulani omnes aut Hispaniæ sunt, aut Lusitanicæ originis.

Merces eorum præcipua sal, pellesque caprinæ. De sale quod est, eo centenæ quotannis naves onustæ ab insulis Salis, Boni visus, Maji & S. Iacobi, in Germaniam, Angliam, Daniam aliasque revertuntur regiones constitutis plerumque in Maji insula navibus ad onerandum bis mille. At modicus redit tam copioso ex sale fructus ad Hispanos, quod sal eorum communis omnibus sit, qui nullum inde Hispaniæ regi vectigal pendere tenentur; quamobrem Hollandi frequentes salis gratia emendi huic insulæ adnavigant. Verum ob breviam propinquo in mari difficilis hinc cum onustis navibus est reditus. Pelles caprarum caprarumque Maji ac Salis insulæ præcipue suppeditant, quæ magna copia in Brasiliam avehantur; Lusitani quippe istius domini regionis, mancipia sua has ad insulas mittunt, ut canibus venaticis, aut retibus, alio modo silvestre hoc animalium genus insectentur, quorum carnes sale ad instruenda navigia condiuntur. Ceterum pro rege Hispaniæ quotannis sena caprarum, tam silvestrium quam domesticarum, millia servantur, quarum sale conspersæ carnes, pellesque incorruptæ ab insulani præstandæ, in Indiam mittuntur. Ex his ipsis pellibus corium illud caprinum tanti apud nos æstimatum parant Hispani. Ferunt insulæ eadem gossypium, è quo textilia fiunt coloris diversi, quæ ad omne littus Africae avecta, mancipiis insulani permutant.

Hollandorum habet relatio, vel solam S. Iacobi

C c c cobi

ARQUIPELAGO DE CABO VERDE

M. BLAEU, c. 1620?

comprado em Lisboa em 48 de Maio de Anthonio de
6-10 Oct. 1992, L. 3721 por 231.80M = 20.890/100